

Artikelsgewijze toelichting Waterschapsverordening waterschap Aa en Maas

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1.1.1 Begripsbepalingen

In de begripsomschrijvingen is zoveel mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen uit de stelselcatalogus bij de Omgevingswet.

Artikel 1.1.2.2 Begrenzing waterstaatswerken

Eerste lid

Het begrip profiel van vrije ruimte (driedimensionaal) kan worden uitgebreid naar alle waterstaatswerken en naar toekomstige waterstaatswerken. Het vastleggen van een profiel van vrije ruimte in de waterschapsverordening moet goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschap het belang van een profiel van vrije ruimte met de daarin geldende beperkingen (vergunningplicht voor het plaatsen of behouden van werken) zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden. Ook moeten mogelijke andere instrumenten worden meegenomen in een dergelijke afweging. De door het waterschapsbestuur opgelegde beperkingen in het profiel van vrije ruimte hebben effecten op de mogelijkheden van ruimtelijke ontwikkelingen. In de praktijk zijn soms zogenaamde 'meanderzones' gehanteerd langs beken. Deze meanderzones vallen onder het begrip profiel van vrije ruimte.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat voor watersystemen onder andere regels over primaire waterkeringen. Deze regels werken direct door naar omgevingsplannen en bevatten bijvoorbeeld de verplichting voor de omgevingsplanwetgever het waterstaatswerk 'primaire waterkering en de bijbehorende beschermingszone' te beschermen in het omgevingsplan. Voor overige waterstaatswerken in het regionale watersysteem, waar waterschappen de beheerder van zijn, zijn geen regels opgenomen in het Bkl. Het is aan de waterschappen de bescherming en toekomstige aanpassing van deze waterstaatswerken goed te regelen. De vastlegging van een profiel van vrije ruimte is hierbij het aangewezen instrument, mits goed onderbouwd en voorzien van een zorgvuldige belangenafweging.

Artikel 1.1.3.1 Normadressaat

Dit artikel regelt dat iedereen die (mogelijk) gebruik kan maken van een waterstaatswerk of de gronden grenzend aan een waterstaatswerk, kan worden aangesproken op de verplichtingen uit de waterschapsverordening. Iedereen is hierbij hoofdelijk verantwoordelijk.

Artikel 1.1.4.1 Specie en maaiselberging

Het onderwerken of opruimen van specie en maaisel kan worden gevraagd omdat hierdoor het onderhoud kan worden belemmerd, vanuit het afval afstroming kan plaatsvinden of de stabiliteit van het talud kan verslechteren. Het eventueel terugvallen van specie en maaisel in het water kan de doorstroming belemmeren.

Artikel 1.1.4.2 Bediening ondersteunende kunstwerken

Dit artikel regelt dat in extreme situaties het waterschap aanwijzing kan geven om de werking van ondersteunende kunstwerken dusdanig aan te passen dat problemen kunnen worden voorkomen.

Artikel 1.1.5.1 Specifieke zorgplicht

Artikel 1.1.4.1 bevat een specifieke zorgplicht ten aanzien van het watersysteem. Deze zorgplicht geldt voor een ieder, en een ieder kan op een schending van deze zorgplicht worden aangesproken. Als het handelen of nalaten onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht, kan het bestuur bestuursrechtelijke handhavingsmaatregelen inzetten. Een eventueel opgelegde last moet wel voldoende duidelijk worden omschreven, anders ontstaat er strijd met de rechtszekerheid, zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) van 10 augustus 2011, 201012817/1/M1.

Artikel 1.1.7.1 Uitzondering waterschapstaken

Het waterschap moet een projectbesluit vaststellen voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen die niet in beheer zijn bij het Rijk. Dit staat in artikel 5.46, lid 2 Omgevingswet. Voor alle overige activiteiten heeft het waterschap de keuze tussen een projectbesluit en een vergunning eigen dienst. Dit artikel voorkomt dat activiteiten waarvoor een projectbesluit is vastgesteld onder het bereik van deze verordening vallen. Het projectbesluit volstaat in dat geval.

Artikel 1.1.8.1 Uitzondering beheeractiviteiten

Het waterschap voert als beheerder van het watersysteem vele handelingen aan waterstaatswerken uit. De handelingen die het waterschap daar uitvoert, zijn in het belang van de aan het waterschap opgedragen taken en vallen onder beheer en onderhoud. Om deze taken doelmatig uit te kunnen voeren geldt voor deze handelingen geen vergunningplicht. In dit artikel zijn de handelingen opgenomen die vanuit beheer en onderhoud veel voorkomen en weinig tot geen effect hebben op de omgeving of voor belanghebbenden.

a. Maatregelen die geen wijziging van de normatieve toestand van een waterstaatswerk tot gevolg hebben, zijn handelingen waarbij de richting, vorm, afmeting of constructie zoals vastgelegd in de legger niet verandert. Te denken valt aan baggerwerkzaamheden of taludherstel waarbij een watergang teruggebracht wordt naar het leggerprofiel. Maar bijvoorbeeld ook schilderwerkzaamheden aan een gemaal.

b. Bodem- en oeeververdediging kan noodzakelijk zijn om de stabiliteit van de oever en de waterstaatkundige functie te garanderen. Hier zijn verschillende constructies voor zoals beschoeiingen of damwanden. De uitzondering ziet alleen op constructies waarbij geen sprake is van een harde overgang tussen water en land. Het waterschap streeft er namelijk naar dat oevers van waterlopen zoveel mogelijk natuurlijk zijn ingericht. Reden hiervoor is dat dergelijke oevers bijdragen aan de veerkracht en gezondheid van het watersysteem. De min of meer geleidelijke overgang van land naar water vergroot het zelfreinigend vermogen van het watersysteem, biedt leefruimte, voedsel en bescherming aan allerlei planten en dieren en vormt een buffer voor allerlei activiteiten die buiten het watersysteem plaatsvinden.

c. Een krooshek zorgt ervoor dat drijvend materiaal in het water niet leidt tot ophoping en verstoppingen en ter waarborging van het goed functioneren van duikers en gemalen. Het

waterschap acht het soms noodzakelijk om een krooshek te plaatsen ten behoeve van beheer en onderhoud.

d/e/f. Een duiker of stuw kan aan vervanging toe zijn omdat deze bijvoorbeeld aan het einde van de levensduur of beschadigd is. Steeds vaker worden stuwen ook geautomatiseerd. Dit verandert niets aan de afvoercapaciteit of het waterpeil maar maakt het peilbeheer makkelijker.

Verder heeft het waterschap voor het realiseren van werken of het verrichten van werkzaamheden, waarbij het afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in het water brengt, een vergunning nodig ingevolge hoofdstuk 6 van deze verordening. Dit hoofdstuk is via de bruidsschat aan de waterschapsverordening toegevoegd. Uiteraard geldt die vergunningplicht ook voor derden die laatstbedoelde handelingen verrichten.

Artikel 1.1.9.2 Algeheel verbod bij calamiteiten

In dit artikel worden regels gesteld als zich bijzondere omstandigheden voordoen.

Het bestuur kan dan bijvoorbeeld verbieden water af te voeren of water te onttrekken. Er wordt dan afgeweken van de normaal geldende regels, verleende vergunningen of geldende peilbesluiten. Die afwijking is tijdelijk en duurt zolang de bijzondere omstandigheden duren. Voor de afwijking is geen vergunning nodig is en gelden ook geen algemene regels. De Omgevingswet (afdeling 19.4) stelt regels omtrent het gevaar voor waterstaatswerken en beschermingszones. Deze artikelen geven de waterbeheerder ruime bevoegdheden.

Hoofdstuk 2 Activiteiten bij oppervlaktewaterlichamen

Paragraaf 2.1.1 Algemeen

Artikel 2.1.1.2 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Eerste lid

In artikel 2.1.1.2 is in het eerste lid een ruime vergunningplicht opgenomen voor handelingen of het laten liggen of staan van werken, vaste substanties of voorwerpen bij oppervlaktewaterlichamen. Het gaat om handelingen die het gebruik van oppervlaktewaterlichamen en de daartoe behorende beschermingszones betreffen door daar werkzaamheden te verrichten, werken te maken of vaste substanties of voorwerpen te storten of te plaatsen.

Bij het verrichten van werkzaamheden of het maken dan wel behouden van werken in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam en/of een daartoe behorende beschermingszone moet worden gedacht aan activiteiten die de zogenaamde bak (waterbodem en taluds), en de ondersteunende kunstwerken raken. Het storten, plaatsen of neerleggen van vaste substanties of voorwerpen in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam of een daartoe behorende beschermingszone of het daar vervolgens achterlaten van deze substanties of voorwerpen ziet met name op de bescherming van de ecologie en op een veilige afvoer van water door oppervlaktewaterlichamen, teneinde wateroverlast en overstroming te voorkomen.

Onder de vergunningplicht vallen onder de zinsnede 'handelingen te verrichten' onder andere: aanleg-, boor-, bouw-, graaf-, demping-, herstel-, onderhoud-, plant- reparatie-, revisie-, sloop-, uitbreiding-, verbouw, herbouw-, wijzigings- en verwijderwerkzaamheden. De eerder vermelde handelingen betreffen handelingen die tot doel hebben verandering te brengen in de staat van waterstaatswerken. Verder ook werkzaamheden die dat niet tot doel hebben, maar waarvan onbedoeld effect is dat verandering wordt gebracht in de staat van die werken. Onder deze

vergunningplicht valt bijvoorbeeld het dempen van een sloot. Ook valt het behouden en laten groeien van beplanting in de beschermingszone eronder. Tot slot vallen onder de vergunningplicht ook de handelingen van derden waarmee de waterstand op een ander peil wordt gebracht of gehouden dan het peil dat voor het betreffende oppervlaktewaterlichaam door het waterschap is vastgesteld.

Tweede lid

Het aanleggen, verwijderen, verplaatsen of behouden van een werk in een c-water heeft een zeer gering effect op de waterhuishouding. Daarom is voor het aanleggen, verwijderen, verplaatsen of behouden van een zodanig werk geen vergunning vereist, en hoeft ook geen melding te worden gedaan. Er geldt alleen een vergunningplicht voor het verwijderen van een peilregulerend werk in c-water in beschermd gebied.

Derde lid

In het derde lid is bepaald dat in het profiel van vrije ruimte zonder vergunning geen werken mogen worden geplaatst, gewijzigd of behouden. Dit profiel is nodig om toekomstige aanpassingen van waterstaatswerken mogelijk te maken. Met de vastlegging van profielen van vrije ruimte moet het waterstaatsbelang zijn gediend, binnen het kader van de zorg voor het watersysteem en de doelstellingen van de Omgevingswet. Belangrijk is dat de profielen van vrije ruimte goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschapsbestuur het belang van een profiel van vrije ruimte en daarmee het niet kunnen bebouwen van die gronden, zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden.

Vijfde lid

In het vijfde lid is een vergunningplicht opgenomen voor het brengen van water in of het onttrekken van water aan oppervlaktewaterlichamen. Hiermee wordt zowel het brengen en onttrekken zonder een werk bedoeld als het brengen en onttrekken met een werk. Met andere woorden: onder deze vergunningplicht valt het afvoeren van water naar en het aanvoeren van water uit oppervlaktewaterlichamen en het lozen op of onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.

Ook het afvoeren van hemelwater door toename of afkoppeling van verhard oppervlak valt onder dit lid. De toename van verhard oppervlak leidt tot een zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem en leidt met regelmaat tot wateroverlast stroomafwaarts. Hetzelfde geldt voor situaties waar het hemelwater aanvankelijk niet op het oppervlaktewaterlichaam tot afvoer werd gebracht, en nu wel (afkoppelen). Dit komt doordat neerslag via het verharde oppervlak sneller wordt afgevoerd naar het oppervlaktewaterlichaam dan wanneer het oppervlak onverhard was gebleven. Er ontstaat dan een afvoergolf die problemen kan veroorzaken. Dit effect wordt versterkt, wanneer er meerdere van deze ingrepen plaatsvinden die leiden tot een toename van het verhard oppervlak dat afwatert op een oppervlaktewaterlichaam (cumulatief effect). Om de zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem onder normale omstandigheden tegen te gaan is het brengen van hemelwater vanaf verhard oppervlak op het oppervlaktewaterlichaam specifiek vergunningplichtig gesteld.

Paragraaf 2.1.2 Steigers, vlonders, boothellingen en overhangende bouwwerken

Artikel 2.1.2.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het aanleggen, verwijderen en behouden van een steiger, vlonder of overhangend bouwwerk is vanuit waterhuishoudkundig oogpunt een relatief eenvoudige en veel voorkomende activiteit in of langs een oppervlaktewaterlichaam. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen daarom in veel gevallen voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Voorafgaand aan plaatsing van het werk is het aan te raden contact op te nemen met het waterschap. De algemene regel geeft geen toestemming voor het aangemeerd hebben liggen van boten.

Derde lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op steigers, vlonders en overhangende bouwwerken die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een steiger, vlonder of overhangend bouwwerk eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.2.8 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de steiger, vlonder of het overhangende bouwwerk verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een steiger, vlonder of overhangend bouwwerk in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.3 Bruggen

Artikel 2.1.3.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het aanbrengen van bruggen over een b-water betreft vanuit waterhuishoudkundig oogpunt een relatief eenvoudig en veel voorkomend werk. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dat geval meestal voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels. Voor het aanleggen, verwijderen of behouden van bruggen in a-wateren blijft maatwerk noodzakelijk. Het aanbrengen van een brug in een dergelijk oppervlaktewaterlichaam is dan ook vergunningplichtig.

Derde lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op bruggen die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een brug eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.3.6 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de brug verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een brug in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.4 Stuwen en andere peilregulerende werken

Artikel 2.1.4.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het plaatsen en behouden van een peilregulerend werk betreft vanuit waterhuishoudkundig oogpunt een relatief eenvoudige en veel voorkomende activiteit in een oppervlaktewaterlichaam. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval vaak voldoende worden gewaarborgd door het stellen van een algemene regel.

Derde lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op peilregulerende werken die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een peilregulerend werk eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.4.5 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van het peilregulerend werk verplicht worden om het peilregulerend werk op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een peilregulerend werk in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.5 Dam met duiker

Artikel 2.1.5.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het aanleggen, behouden of verwijderen en het verlengen van een dam met duiker in b -wateren betreft vanuit waterhuishoudkundig oogpunt een relatief eenvoudig en veel voorkomend werk. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Bij het plaatsen van een dam met duiker treedt er vernauwing op van het betreffende oppervlaktewaterlichaam, waardoor de doorstroming vermindert. Er wordt dan ook terughoudend omgegaan met het toestaan van dammen met duiker. Om de afwatering van het gebied waarbinnen het oppervlaktewaterlichaam zich bevindt te garanderen, worden er voorwaarden gesteld aan de afmetingen van de duiker, en het aantal dammen met duikers per perceel.

Wanneer het oppervlaktewaterlichaam waarin een dam met duiker wordt geplaatst, verlengd (gedeeltelijk) of vervangen wordt, niet in eigendom is van de initiatiefnemer, dient meestal privaatrechtelijk toestemming te worden gekregen van de eigenaar van deze percelen. Wanneer een dam met duiker wordt aangelegd of verlengd ten behoeve van een ontsluiting naar de openbare weg dient toestemming te worden gekregen van de wegbeheerder.

Het verwijderen van een duiker in een a-water ten behoeve van eigen perceelsootsluiting heeft slechts geringe gevolgen voor het watersysteem. Daarom zijn deze werkzaamheden in een algemene regel opgenomen. Een melding wordt verplicht gesteld om de legger op orde te houden.

Derde lid

Het toestaan van een extra duiker komt voort uit het voldoen aan onder andere bedrijfshygiënische voorschriften.

Vierde lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op een dammen met duiker die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een dam met duiker eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.5.6 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de dam met duiker verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een dam met duiker in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.6 Lozen

Artikel 2.1.6.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Eerste lid

Het brengen van water in een oppervlaktewaterlichaam tot 100 m³ per uur is een relatief eenvoudig en, bijvoorbeeld in de agrarische sector, een veel voorkomende handeling waarvoor een permanente lozingsvoorziening in het talud van het oppervlaktewaterlichaam wordt aangelegd. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Voor de lozingsconstructie geldt paragraaf 2.1.8 'Lozingsconstructies en onttrekkingswerken'.

Tweede lid

Onder het oude recht werd de toelichting over de beschrijving van de wijze waarop in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding (art. 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening) opgenomen in een waterparagraaf. In het nieuwe stelsel komt de betrokkenheid van de waterbeheerder bij omgevingsplannen terug in de "weging van het waterbelang", art. 5.37 Besluit kwaliteit leefomgeving. De uitkomst van die weging wordt verwoord in de toelichting, dus ook in het nieuwe stelsel zullen omgevingsplannen een waterparagraaf bevatten.

Het waterschap hecht eraan dat waterbelangen zo vroeg mogelijk in omgevingsplannen worden meegenomen. Om dat te stimuleren is een vrijstelling verantwoord daar waar de (maatregelen in) waterparagrafen van omgevingsplannen zodanig concreet zijn dat ze getoetst kunnen worden aan de richtlijnen voor een waterhuishoudkundig plan (zoals benoemd in 'Hydrologische uitgangspunten bij de regels waterschapsverordening voor afvoeren van hemelwater').

Derde lid

Het waterschap stelt criteria vast waarin is opgenomen in welke gevallen versnelde afvoer van hemelwater door toename van verhard oppervlak van compenserende maatregelen moet worden

voorzien. Daarmee wordt de toename van piekafvoeren op het oppervlaktewatersysteem beperkt. Indien de compensatie voldoet aan deze criteria, is een vergunning niet noodzakelijk.

Vanuit de schaalgrootte van het waterschap is het verantwoord om de criteria uit de algemene regels te hanteren. Vanuit de gemeente kan het meerwaarde hebben om hier andere eisen aan te stellen.

Vierde lid

Het middelste getal in de rekenregel is de gevoeligheidsfactor. Dit is een nominale waarde die de hydrologische gevoeligheid en infiltratiepotentie van de locatie uitdrukt. De gevoeligheidsfactor is verdeeld in 3 zones: 1, 0,5 of 0,25. Om te bepalen welke zone van toepassing is op een bepaalde locatie, dient de Kaart Gevoeligheidsfactor te worden geraadpleegd op de website van het waterschap.

Het getal 0,06 in de rekenregel staat voor de waterschijf van 60 mm die overeenkomt met de vastgestelde bovengrens voor de compensatiecapaciteit van 600 m³/ha.

Artikel 2.1.6.4 Meldingsplicht

Het brengen van meer dan 50 m³ per uur in een oppervlaktewaterlichaam, kan problemen geven in de waterafvoer van het water. Hierdoor is het mogelijk dat er wateroverlast ontstaat. Daarom is een meldingsplicht opgenomen.

Artikel 2.1.6.7 Maatwerkvoorschriften

Daar waar de watergang mogelijk problemen kan ondervinden door de lozing, kan het waterschap extra randvoorwaarden stellen in een maatwerkvoorschrift.

Paragraaf 2.1.7 Oppervlaktewater onttrekken

Artikel 2.1.7.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam tot 100 m³ per uur is een relatief eenvoudig en vooral in de agrarische sector een veel voorkomende handeling waarvoor een permanent onttrekkingsvoorziening in het talud van het oppervlaktewaterlichaam wordt aangelegd. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd zonder dat een vergunningplicht hoeft te worden ingesteld.

Voor het onttrekkingswerk geldt paragraaf 2.1.8 'Lozingsconstructies en onttrekkingswerken'.

Bij bijzondere omstandigheden kan het bestuur op basis van paragraaf 1.1.7 een onttrekkingsverbod instellen. Dit verbod geldt ook voor de onttrekkingen die onder deze paragraaf vallen.

Paragraaf 2.1.8 Lozingsconstructies en onttrekkingswerken

Artikel 2.1.8.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Tweede lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op lozingsconstructies en onttrekkingswerken die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een lozingsconstructie of onttrekkingswerk eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.8.4 Meldingsplicht

Het is van belang dat de ingrepen in het waterstaatswerk goed worden uitgevoerd. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap effectief toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden bij a-wateren. Om deze reden is een meldingsplicht opgenomen.

Artikel 2.1.8.5 Onderhoud en bescherming oppervlaktewaterlichaam

Lozingsconstructies en onttrekkingswerken in en langs oppervlaktewaterlichamen kunnen belemmerend werken voor onderhoud. Met deze algemene regel wordt een uniforme regeling geboden voor dergelijke werken. Deze moeten zodanig worden aangebracht dat hierdoor het onderhoud aan het betreffende oppervlaktewaterlichaam niet belemmerd wordt of handelingen leiden tot schade aan taluds en/of waterbodembodem.

Artikel 2.1.8.6 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de lozingsconstructie of het onttrekkingswerk verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een lozingsconstructie of onttrekkingswerk in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.9 Kabels en leidingen

Artikel 2.1.9.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het leggen en verwijderen van kabels en leidingen onder of over oppervlaktewaterlichamen en hun beschermingszone komt regelmatig voor. Het gebeurt veelal door gespecialiseerde bedrijven in opdracht van nutsbedrijven. Verwacht wordt dat de daarop betrekking hebbende NEN-normen worden toegepast.

Indien gebruik wordt gemaakt van bestaande infrastructurele werken, in eigendom van het waterschap, moet hier toestemming voor worden verkregen.

Paragraaf 2.1.10 Beschoeiing

Artikel 2.1.10.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het aanbrengen van oeverbeschermende beschoeiingen betreft vanuit waterhuishoudkundig oogpunt in b-wateren een relatief eenvoudig en veel voorkomend werk in of langs het oppervlaktewaterlichaam. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Tweede lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op beschoeiingen die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingzone.

Als beschoeiing eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.10.4 De afmetingen van het oppervlaktewaterlichaam

De beschoeiing moet deugdelijk aangebracht worden, zodat er geen verzakkingen of verplaatsingen kunnen optreden. Er moet voorkomen worden dat grond van achter de beschoeiing in het oppervlaktewaterlichaam komt. Het bergend vermogen en de doorstroombaarheid mogen niet worden aangetast.

Artikel 2.1.10.5 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de beschoeiingen verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van beschoeiing in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.11 Anti-worteldoek

Artikel 2.1.11.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Tweede lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op anti-worteldoeken die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingzone.

Als een anti-worteldoek eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.11.4 Profiel van het oppervlaktewaterlichaam

Bij veel tuinen van particulieren en bedrijven wordt anti-worteldoek op het talud van oppervlaktewaterlichamen toegepast om de tuin ter plaatse een net afgewerkt karakter te geven en het onderhoud te vergemakkelijken. Zolang het profiel in stand blijft, is doorstroming en berging van de watergang gewaarborgd.

Artikel 2.1.11.5 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de anti-worteldoek verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een anti-worteldoek in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.13 Dieren

Artikel 2.1.13.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het komt voor dat er in een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszone activiteiten zijn zoals begrazing. Deze activiteiten hebben nauwelijks gevolgen voor de waterhuishouding en daarom zijn ze niet vergunningplichtig. Door te regelen dat dieren zonder vergunning in de beschermingszone mogen verblijven, wordt door middel van een voorziening ervoor gezorgd dat

daar begraasd kan worden. Om dit mogelijk te maken, dienen er wel voorzieningen te worden getroffen om beschadigingen aan het talud of de waterloop te voorkomen. Denkbare beschadigingen zijn onder meer vertrappen van de begroeiing en afkalving. De voorziening dient te voldoen aan artikel 2.1.14.

Paragraaf 2.1.14 Afrasteringen

Artikel 2.1.14.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Tweede lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op afrasteringen die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een afrastering eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.14.3 Aanwijzing algemene regels

Het komt voor dat er bij een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszone een afrastering noodzakelijk is, bijvoorbeeld voor het houden van vee. Afrasteringen komen voor in verschillende vormen. Ieder obstakel in de beschermingszone, dus ook een afrastering, is een mogelijke belemmering voor het beheren en onderhouden van de watergang. Met deze algemene regel wordt het plaatsen, behouden en verwijderen van eenvoudige afrasteringen in de beschermingszone mogelijk gemaakt. Onder 'eenvoudig' wordt verstaan een constructie die met eenvoudige hulpmiddelen (gangbaar gereedschap) snel te verwijderen en bij schade te herstellen is. Bijvoorbeeld metselwerk en speciale (maatwerk)constructies (zoals harmonicagaas) voldoen hier niet aan, maar schapengaas en de klassieke veekering met gladde of puntdraden wel.

Voorafgaand aan plaatsing van de afrastering is het aan te raden contact op te nemen met het waterschap.

Artikel 2.1.14.7 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de afrastering verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een afrastering in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.15 Werken en bomen voor openbare wegen

Artikel 2.1.15.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het betreft relatief eenvoudige en veel voorkomende werken die met name veel voorkomen in stedelijk gebied. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

In gevallen waar de afstanden als genoemd in dit artikel door ruimtegebrek niet mogelijk zijn, bestaat er een vergunningplicht. In deze vergunning kunnen specifieke voorschriften opgenomen worden om de waterhuishoudkundige belangen te borgen.

Derde lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op werken die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een werk eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.15.4 Onderhoud

De werken en bomen die bedoeld zijn voor openbare wegen hebben een maatschappelijk belang, waardoor deze onder voorwaarden toegestaan kunnen worden. Hierbij moet wel het onderhoud aan de watergang mogelijk blijven. Om dit te waarborgen is deze algemene regel van toepassing. Hierbij is het van belang dat tijdig overleg met het waterschap wordt gezocht.

Artikel 2.1.15.6 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van het werk verplicht worden om het werk op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een werk in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.16 Borden

Artikel 2.1.16.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf bevat een vrijstelling en algemene regels voor het aanbrengen, behouden en verwijderen van bebording ten behoeve van recreatieroutes en zinkerborden bij kabels en leidingen langs a-wateren.

Artikel 2.1.16.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Eerste lid

Het aanbrengen, behouden of verwijderen van een bord betreft vanuit waterhuishoudkundig oogpunt een relatief eenvoudig en veel voorkomend werk. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Tweede lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op borden die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een bord eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.16.4 Plaatsing van het bord

Als voorwaarde geldt dat de bebording zo min mogelijk hinder oplevert voor het door het waterschap uit te voeren onderhoud. Hierbij is het van belang dat tijdig overleg met het waterschap wordt gezocht.

Artikel 2.1.16.6 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van het bord verplicht worden om het bord op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een bord in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.17 Gras en eenjarige gewassen

Artikel 2.1.17.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het aanbrengen en behouden van gras of eenjarige gewassen heeft een zeer gering effect op het oppervlaktewaterlichaam en is daarom vrijgesteld van de vergunningplicht.

Paragraaf 2.1.18 Natuurvriendelijke oevers

Artikel 2.1.18.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Natuurvriendelijke oevers zijn oevers waar uitdrukkelijk rekening gehouden wordt met natuur, landschap en ecologie. Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever betreft vanuit waterhuishoudkundig oogpunt een relatief eenvoudig werk. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in de gevallen die niet vergunningplichtig zijn gesteld voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Paragraaf 2.1.19 Verharding

Artikel 2.1.19.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zoals genoemd in dit artikel worden er op relatief beperkte schaal werkzaamheden in de grond op of bij het waterstaatswerk uitgevoerd. Deze werkzaamheden hebben geen negatief effect op het oppervlaktewaterlichaam.

Tweede lid

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op verharding die eenvoudig ongedaan gemaakt kan worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als verharding eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

Artikel 2.1.19.4 Bescherming oppervlaktewaterlichaam en beschermingszone

Vierde lid

Het waterschap is niet aansprakelijk voor de eventuele schade aan de verharding door het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam die te relateren is aan onvoldoende draagkracht of stabiliteit.

Artikel 2.1.19.6 Verwijdering in het profiel van vrije ruimte

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de verharding verplicht worden om deze op eigen kosten te verwijderen. Het aanbrengen van verharding in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Paragraaf 2.1.20 Verwijderen van werken en objecten

Artikel 2.1.20.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zoals genoemd in dit artikel worden er op relatief beperkte schaal werkzaamheden in de grond op of bij het waterstaatswerk uitgevoerd. Deze werkzaamheden hebben geen negatief effect op het oppervlaktewaterlichaam.

Werken en objecten die zijn geplaatst ten behoeve van het beheer, onderhoud en/of het functioneren van het oppervlaktewaterlichaam zijn onder andere: (naam)bordjes, bedieningskasten, poorten die door het waterschap zijn geplaatst, grensstenen, bomen, beplanting, etc.

Paragraaf 2.1.21 Oppervlaktewaterlichaam aanleggen, wijzigen of dempen

Artikel 2.1.21.1 Toepassingsbereik

Het aanleggen, verbreden of verdiepen van een c-water kan dermate hydrologische effecten tot gevolg hebben dat de afvoernorm wijzigt. Dit kan invloed hebben op de categorisering in de waterschapsverordening en legger. Het kan zijn dat sprake is van de aanleg van een b- of zelfs a-water. Dit is mogelijk vergunningplichtig. De waterschapsverordening en legger zullen hier ook op aangepast worden.

Deze paragraaf is niet van toepassing op waterkeringen en bijbehorende beschermingszones A en B.

Daar komt bij dat niet alleen de waterschapsverordening regels stelt. Iemand die een c-water aanlegt, wijzigt, dempt of heeft, heeft ook te maken met het Burgerlijk Wetboek, en dan vooral met het burennrecht. Burennrecht gaat over de bevoegdheden en verplichtingen van eigenaren van naburige erven, burenn dus. Het burennrecht kent een aantal regels over water en waterlopen. Zo moeten bijvoorbeeld lagere erven het water ontvangen dat van hoger gelegen erven van nature afloopt. Een andere regel is dat burenn niet in een mate of op een wijze veranderingen mogen aanbrengen in een waterloop, wanneer dit een onrechtmatige daad tot gevolg heeft. Dat wil zeggen een inbreuk op een recht die schade veroorzaakt en die schade toerekenbaar is aan de veroorzaker. In dat geval kan degene die schade meent te lijden door het handelen van de burenn, de burgerlijke rechter verzoeken die burenn te verplichten om bv de aangebrachte verandering in de waterloop ongedaan te maken, of om een schadevergoeding te betalen.

Artikel 2.1.21.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Tweede lid

De aanleg van poelen komt frequent voor in het beheergebied van het waterschap. Het accent ligt hierbij op de natuurfunctie. Een poel als geïsoleerd water heeft weinig invloed op de waterhuishouding als geheel. Om die reden wordt, onder bepaalde voorwaarden, vrijstelling verleend voor de aanleg van poelen.

Paragraaf 2.1.22 Obstakels in beschermingszone beperkt

Artikel 2.1.22.1 Toepassingsbereik

In de waterschapsverordening is aan weerszijden bij A-watgangen, beginnend aan de boveninsteek, een beschermingszone aangeduid. Deze beschermingszone is 5 meter breed. Hierbij is een onderscheid te maken in een 'reguliere' beschermingszone (zonder nadere aanduiding) en een beschermingszone beperkt. De 5 meter brede beschermingszone kan op drie verschillende manieren zijn ingedeeld:

1. de beschermingszone is in zijn geheel een reguliere beschermingszone, of;
2. de beschermingszone bestaat deels uit een reguliere beschermingszone en deels uit een beschermingszone beperkt, of;
3. de beschermingszone is in zijn geheel een beschermingszone beperkt.

Voor de reguliere beschermingszone gelden beperkingen en voorschriften voor het verrichten van handelingen of het realiseren van werken. Dit betekent dat een bepaalde activiteit ofwel vergunningplichtig is, ofwel vergunningvrij is op grond van de paragrafen 2.1.2 tot en met 2.1.21, 2.1.23 of 2.1.24.

Op activiteiten in de beschermingszone beperkt is tevens deze paragraaf van toepassing. Indien hieraan niet wordt voldaan, is het niet toegestaan om werken of voorwerpen te plaatsen of te behouden in de beschermingszone beperkt.

Artikel 2.1.22.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

De aard van een beschermingszone beperkt is anders dan die van een 'reguliere' beschermingszone zoals bedoeld in de waterschapsverordening. De beschermingszone beperkt wordt ingesteld bij locaties waar voor onbepaalde tijd geen gebruik zal worden gemaakt van de naast een A-watgang liggende strook grond om onderhoud uit te voeren. Hierdoor worden gebruikers van deze locaties ook niet onnodig gefrustreerd. Het is echter mogelijk dat het waterschap weer gebruik wil maken van de strook grond om onderhoud aan de watgang te kunnen uitvoeren. De beschermingszone beperkt zal dan weer een reguliere beschermingszone worden. Daarom is het onwenselijk als er werken of voorwerpen langs een A-watgang worden geplaatst die niet eenvoudig te verwijderen zijn. Niet eenvoudig te verwijderen werken of voorwerpen zorgen namelijk voor (extra) veel kosten, inspanning en kapitaalvernietiging wanneer deze verwijderd dienen te worden.

In de beschermingszone beperkt mogen daarom louter werken of voorwerpen worden geplaatst of behouden die relatief eenvoudig te verplaatsen/verwijderen zijn. Daarmee worden werken of voorwerpen bedoeld die zonder al te veel kosten en zonder al te veel moeite verwijderd/verplaatst kunnen worden. Het werk of voorwerp dient met 'gangbaar' gereedschap en/of eenvoudige hulpmiddelen te verplaatsen of te verwijderen te zijn. Voorbeelden zijn een (houten) afrastering, tuinhuisje, bankje, bestrating, gras, (eenjarige) beplanting of struiken.

Voor bomen geldt dat wanneer deze worden geplaatst nadat de beschermingszone beperkt is ingesteld, dat deze niet worden toegestaan. Bomen die zijn geplaatst vóór 2010, mogen blijven staan mits deze voldoen aan de Algemene regel 'overgangsbepaling obstakels langs waterlopen'. Bomen die zijn geplaatst na 2010, maar voordat de beschermingszone beperkt is ingesteld, dienen te worden verwijderd.

Voor de andere soorten werken of voorwerpen geldt dat deze niet duurzaam met de grond verbonden mogen zijn (bijvoorbeeld d.m.v. fundamenteën).

Artikel 2.1.22.7 Maatwerkvoorschriften

Alvorens het waterschap overgaat tot het wijzigen van een beschermingszone beperkt naar een reguliere beschermingszone, zullen de aan de watgang grenzende eigenaren verplicht worden om de eenvoudig te verwijderen werken of voorwerpen daadwerkelijk te verwijderen. Deze verplichting

wordt bij maatwerkvoorschrift opgelegd en zal een redelijke termijn bevatten. Tegen het maatwerkvoorschrift is bezwaar en beroep mogelijk.

Paragraaf 2.1.23 Kortdurende activiteiten bij oppervlaktewaterlichamen

Artikel 2.1.23.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Eerste lid

Onder dit artikel wordt vrijstelling gegeven voor tijdelijke werkzaamheden van geringe omvang die nodig zijn om andere vrijgestelde activiteiten te kunnen uitvoeren. Een voorbeeld hiervan is het tijdelijk afdammen van een watergang om een dam met duiker aan te kunnen leggen.

Het artikel geldt ook voor b-wateren die in de beschermingszone van de keringen liggen.

Tweede lid

Dit artikel bevat een vrijstelling voor kortdurende activiteiten in of langs wateren. Deze activiteiten kunnen, naast tijdelijke werken, ook bestaan uit ‘evenementen’ in of langs het water. Het waterschap heeft daartegen geen bezwaar gezien het beperkte effect op de watergang en de bijbehorende doelstellingen van de watergang. Hierbij is het wel van belang dat de watergang en de beschermingszones na afloop in de oorspronkelijke staat worden teruggebracht.

Onder een vaarevenement wordt verstaan iedere vorm van georganiseerde groepsactiviteit waarbij gebruik gemaakt wordt van één of meerdere vaartuigen, vloten of drijvende voorwerpen, zowel eenmalig als wederkerend van aard. Varen met bijvoorbeeld een roeiboot of een kano wordt door dit artikel niet verboden. In die gevallen waar het wenselijk is varen geheel te verbieden, kan dat verboden worden door het nemen van een verkeersbesluit op grond van de Scheepvaartverkeerswet. Hieronder wordt kort uitgelegd hoe de bevoegdheidsverdeling is geregeld.

Het waterschap is bevoegd regels te stellen in het belang van het waterbeheer; dat doet het waterschap in de waterschapsverordening. Daarnaast kan het waterschap op grond van de Scheepvaartverkeerswet regels stellen voor wateren die tevens scheepvaartwegen zijn in de zin van de Scheepvaartverkeerswet. Die regels zien niet op het waterbeheer maar bijvoorbeeld op de instandhouding van de vaarweg als verkeersroute, de bescherming van de waterhuishouding, de oevers en waterkeringen en in de bescherming van in of boven de vaarweg aanwezig werken tegen schade door scheepvaart.

De bevoegdheden van het waterschap ingevolge de Scheepvaartverkeerswet en de bevoegdheid als waterbeheerder kunnen elkaar op dit punt overlappen. Bij strijdigheid prevaleert de Scheepvaartverkeerswet.

Een aantal oppervlaktewaterlichamen heeft naast een functie voor de water aan- en afvoer ook een scheepvaartfunctie. Met betrekking tot scheepvaart moet onderscheiden worden: het vaarwegbeheer en het nautisch beheer.

- Vaarwegbeheer: Onder vaarwegbeheer wordt verstaan: de aanleg en het in stand houden van de infrastructurele voorzieningen die nodig zijn voor gebruik van het water door de scheepvaart. In de Omgevingsverordening Noord-Brabant heeft de provincie het waterschap belast met het vaarwegbeheer over de daarin opgenomen vaarwegen.

- Nautisch beheer: Nautisch beheer is het reguleren van het scheepvaartverkeer op basis van de Scheepvaartverkeerswet. De Scheepvaarverkeerswet en het daarop gebaseerde Binnenvaartpolitie-reglement regelen het verkeer op vaarwegen. De nautisch beheerder is bevoegd regels te stellen.

De maatwerkvoorschriften zoals vermeld in artikel 2.1.22.7 kunnen derhalve ook betrekking hebben op scheepvaartaspecten (veiligheid, geen belemmering, etc.).

Artikel 2.1.23.4 Meldingsplicht

In verband met doelmatig beheer en onderhoud is een meldplicht opgenomen. Indien het noodzakelijk is kan het waterschap maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van de uitvoering en locatie van de werken. Hiermee wordt eventueel negatief effect op de watergang en de daarbij behorende doelstellingen beperkt. Het waterschap zal de initiatiefnemer naar aanleiding van een melding tevens nader informeren over eventuele veiligheidsaspecten (met name in het geval van een evenement).

Paragraaf 2.1.24 Overige activiteiten in het profiel van vrije ruimte

Artikel 2.1.24.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op werken die eenvoudig ongedaan gemaakt kunnen worden in relatie tot beekherstel, het meanderende en/of natuurlijke karakter van de beek en/of de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Als een werk eenvoudig te verwijderen of te verplaatsen is, wordt bijvoorbeeld het uit te voeren beekherstel niet ernstig gehinderd of onmogelijk gemaakt.

In ieder geval worden de volgende werken niet aangemerkt als eenvoudig ongedaan te maken:

- nutsleidingen;
- bouwwerken welke duurzaam met de grond verbonden zijn d.m.v. fundamenteën;
- infrastructurele werken.

Deze werken vallen dan ook niet onder de vrijstelling.

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de werken verplicht worden om de werken op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een werk in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar.

Artikel 2.1.24.4 Verwijdering van het werk

Op het moment dat het waterschap beekherstel gaat uitvoeren, zal de eigenaar van de werken verplicht worden om de werken op eigen kosten te verwijderen. Het plaatsen van een werk in het profiel van vrije ruimte is tijdelijk. Het onomkeerbare karakter is hiermee op eigen risico van de eigenaar van het werk.

Hoofdstuk 3

Paragraaf 3.1.1 Algemeen

Artikel 3.1.1.2 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Eerste lid

In het eerste lid van artikel 3.1.1.2 is een vergunningplicht opgenomen voor primaire en regionale keringen en bijbehorende beschermingszone A. In dit lid worden bij regionale keringen zogenaamde compartimenteringskeringen uitgezonderd. De vergunningplicht heeft betrekking op alle activiteiten die de waterkerende functie in het geding kunnen brengen.

Tweede lid

In het tweede lid van artikel 3.1.1.2 is een vergunningplicht opgenomen voor compartimenteringskeringen en overige keringen. Compartimenteringskeringen zijn regionale keringen, die in de provinciale omgevingsverordening aangewezen zijn. Overige keringen wijst het waterschap zelf aan. In dit artikel wordt een vergunningplicht ingesteld voor het aanbrengen van (bouw)werken in of op het waterstaatswerk. Tevens wordt het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning niet toegelaten.

Derde lid

Aanvullend op het eerste lid is in het derde lid ook een vergunningplicht opgenomen voor een aantal activiteiten in beschermingszone B. Het gaat om activiteiten die de waterkerende functie kunnen beïnvloeden, meer specifiek activiteiten die invloed hebben op de afdichtende bodemlagen in deze zone. Overige activiteiten zijn wel toegestaan.

Vierde lid

In het vierde lid van artikel 3.1.1.2 is een vergunningplicht opgenomen voor het profiel van vrije ruimte bij waterkeringen. Die vergunningplicht heeft betrekking op alle werken die de waterkerende functie in het geding kunnen brengen.

De waterkering moet niet alleen nu maar ook in de toekomst zijn waterkerende functie kunnen blijven behouden. Door klimaatontwikkeling, bodemdaling en aanpassing van normen kan versterking van de waterkering nodig zijn. Voorkomen moet worden dat een dergelijke dijkversterking leidt tot hoge kosten of kapitaalvernietiging. Het waterschap houdt hiermee rekening door het vastleggen van een profiel van vrije ruimte in waterschapsverordening en de legger waterkeringen.

Paragraaf 3.1.2 Onderhoud aan openbare wegen

Artikel 3.1.2.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Op de waterkeringen zijn vaak wegen aanwezig. Om de functie van de wegen en een veilige verkeerafhandeling te waarborgen zijn onderhoudswerkzaamheden aan de wegen en bermen noodzakelijk en is het nodig bebording te plaatsen. Het is daarbij echter wel van belang dat, bij de uitvoering van die werkzaamheden, de functie van de betreffende waterkering is gewaarborgd.

Het plegen van klein onderhoud aan wegen betreft vanuit waterstaatkundig oogpunt echter een relatief eenvoudig en veel voorkomende werkzaamheid. De relevante waterstaatkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van een algemene regel. Bebording kan - wanneer noodzakelijk - eventueel eenvoudig worden verwijderd.

Bij groot onderhoud dient wel een vergunning te worden aangevraagd. Hiervan is sprake wanneer de werkzaamheden in het leggerprofiel van de waterkering plaatsvinden, zoals bij het vervangen van de complete fundering van de weg of wanneer bebording wordt geplaatst met een fundering in het leggerprofiel van de waterkering.

Artikel 3.1.2.4 Meldingsplicht

Het is van belang dat werkzaamheden bij waterkeringen goed worden uitgevoerd. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is een verplichte melding in deze algemene regel opgenomen.

Paragraaf 3.1.3 Regulier onderhoud aan percelen

Artikel 3.1.3.1 Toepassingsbereik

Denk bij regulier onderhoud bijvoorbeeld aan het onderhoud van natuurterreinen, openbare ruimte, voorzieningen voor het (regen)waterbeheer, kleine bouwwerken als paaltjes, hekwerken e.d.

Artikel 3.1.3.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Voor het in stand houden van de bestemming van een perceel is het noodzakelijk om periodiek onderhoud uit te voeren waarbij vaak ook kleine (tijdelijke) ontgravingen en aanvullingen plaatsvinden. Deze werkzaamheden hebben geen groot effect op het waterkerende vermogen van een waterkering. Daarom kan worden volstaan met het stellen van enkele voorschriften. Wanneer diepere ontgravingen plaatsvinden of permanente verlaging van het maaiveld plaatsvindt, zou wel sprake kunnen zijn van een toename van de doorlatendheid van de bodem (kwel) door verkleining van afdichtende kleilagen. In dat geval is het nodig een vergunning aan te vragen.

Paragraaf 3.1.4 Eenvoudig verplaatsbare bouwwerken

Artikel 3.1.4.1 Toepassingsbereik

Voorbeelden van eenvoudig verplaatsbare bouwwerken zijn speeltoestellen, prefab tuinhuisjes, hekwerken, tuinmuurtjes, demontabele zwembaden, brievenbussen, palen e.d. zonder zware funderingsconstructie.

Artikel 3.1.4.4 Meldingsplicht

Het is van belang dat werkzaamheden bij waterkeringen goed worden uitgevoerd. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is een meldingsplicht opgenomen.

Artikel 3.1.4.5 Plaatsing van het bouwwerk

Eenvoudig verplaatsbare bouwwerken hebben geen effect op het functioneren van de waterkering, maar dienen wel verwijderd te kunnen worden wanneer dat noodzakelijk blijkt ten behoeve van bijvoorbeeld dijkverzwaringen. Net als bij andere veel voorkomende activiteiten, zoals tuinieren, spitten, ploegen, eggen is een diepte van 30 cm aangehouden waarbinnen plaatsen van een eenvoudig verplaatsbaar bouwwerk wordt toegestaan.

Kleine paalvormige bouwwerken worden veel gebuikt voor afrasteringen, brievenbussen, schuttingen, (verkeers)borden e.d. Wanneer deze grondverdringend worden aangebracht is het effect op de waterkering minimaal.

Artikel 3.1.4.6 Verwijdering van het bouwwerk

Eerste lid

Kleine paalvormige bouwwerken worden veel gebuikt voor afrasteringen, brievenbussen, schuttingen, (verkeers)borden e.d. Wanneer deze grondverdringend worden aangebracht is het effect op de waterkering minimaal.

Artikel 3.1.5 Beweiden

Artikel 3.1.5.1 Toepassingsbereik

Het waterschap verpacht delen van de waterkering voor beweiding met schapen en/of geiten als onderhoud van de grasmat. In de pachtcontracten zijn de voorwaarden geregeld waaronder beweiding van de waterkering met schapen en/of geiten kan plaatsvinden.

Paragraaf 3.1.6 Afrasteringen

Artikel 3.1.6.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het plaatsen van een afrastering betreft vanuit waterstaatkundig oogpunt een relatief eenvoudig en veel voorkomend werk. De relevante waterstaatkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van een algemene regel.

Artikel 3.1.6.4 Meldingsplicht

Het is van belang dat werkzaamheden bij waterkeringen goed worden uitgevoerd. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is een meldingsplicht opgenomen.

Artikel 3.1.6.5 Bescherming waterkering

Afrasteringen kunnen gezien worden als objecten die het doelmatig onderhoud aan waterstaatswerken kunnen belemmeren terwijl ze, in de vorm van een veekering, juist voorkomen dat vee de gesteldheid van de waterstaatswerken aantast. Wanneer aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan, komt het doelmatig onderhoud niet in gevaar. Bovendien kunnen afrasteringen, indien nodig, vrij eenvoudig verwijderd worden.

Paragraaf 3.1.7 Gebruik van percelen als tuin of bouwland

Artikel 3.1.7.4 Toegestane werkzaamheden

Bij werkzaamheden bij de waterkering is het van groot belang dat het leggerprofiel, en dus ook de functie, van de waterkering tijdens en na de werkzaamheden is gewaarborgd. Wanneer werkzaamheden in de ondergrond bij of op een waterkering worden uitgevoerd, kan dat een negatief effect hebben op de functie van de waterkering. Afhankelijk van de diepte en locatie waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd, zou bijvoorbeeld kwelwerking kunnen optreden en wateroverlast kunnen ontstaan of de erosiebestendigheid van de waterkering worden aangetast. Bij

de uitvoering van deze werkzaamheden worden er op relatief beperkte schaal werkzaamheden in de grond op of bij het waterstaatswerk uitgevoerd. Deze werkzaamheden hebben geen negatief effect op de waterkering.

Paragraaf 3.1.8 Beplanting

Artikel 3.1.8.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het snoeien of verwijderen van beplanting is een relatief eenvoudige werkzaamheid die - mits goed uitgevoerd - geen negatief effect heeft op het functioneren van de waterkering.

Artikel 3.1.8.4 Meldingsplicht

Het is van belang dat werkzaamheden bij waterkeringen goed worden uitgevoerd. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is een meldingsplicht opgenomen.

Artikel 3.1.8.5 Snoeien

Bij het snoeien van beplanting worden alleen werkzaamheden boven de grond uitgevoerd. Daardoor is zeker dat het leggerprofiel, en dus ook de functie, van de waterkering tijdens en na de werkzaamheden is gewaarborgd. Het snoeien heeft dus geen negatief effect hebben op de functie van de waterkering.

Artikel 3.1.8.6 Geen schade

Bij het verwijderen van bomen, struiken en planten op of nabij de waterkering is het van groot belang dat het leggerprofiel, en dus ook de functie, van de waterkering tijdens en na de werkzaamheden is gewaarborgd. Wanneer werkzaamheden in de ondergrond bij of op een waterkering worden uitgevoerd, kan dat een negatief effect hebben op de functie van de waterkering.

Artikel 3.1.8.7 Uitfrezen

Doorsnijding van de waterkering en aanliggende gronden door wortelgaten en/of wortelresten van een boom of struik, maakt de waterkering minder stabiel. Ook de kans op piping kan toenemen.

Paragraaf 3.1.9 Erfverharding

Artikel 3.1.9.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zoals genoemd in de voorschriften worden er op relatief beperkte schaal werkzaamheden in de grond op of bij het waterstaatswerk uitgevoerd. Deze werkzaamheden hebben geen negatief effect op de waterkering.

Artikel 3.1.9.4 Toegestane werkzaamheden

Bij werkzaamheden bij de waterkering is het van groot belang dat het leggerprofiel, en dus ook de functie, van de waterkering tijdens en na de werkzaamheden is gewaarborgd. Wanneer werkzaamheden in de ondergrond bij of op een waterkering worden uitgevoerd, kan dat een negatief effect hebben op de functie van de waterkering.

Paragraaf 3.1.10 Kabels en leidingen

Artikel 3.1.10.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Aan het aanleggen, hebben, onderhouden, vervangen en verwijderen van huisaansluitingen op het kabel- en leidingnetwerk bij waterkeringen kunnen risico's zijn verbonden, welke worden afgewogen in het kader van de beoordeling van vergunningaanvragen. Met het vaststellen van een algemene regel, waarmee een vrijstelling van de vergunningplicht wordt bereikt, moet er vooral zekerheid bestaan over de omvang van die risico's die het aanleggen van huisaansluitingen op het kabel- en leidingnetwerk bij waterkeringen kunnen veroorzaken. De werkzaamheden worden veelal uitgevoerd door of namens nutsbedrijven.

Trafo- en elektrakastjes e.d. vallen niet onder de vrijstelling.

Artikel 3.1.10.4 Meldingsplicht

Het is van belang dat werkzaamheden bij waterkeringen goed worden uitgevoerd. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is een meldingsplicht opgenomen. Deze melding geeft het waterschap tevens de mogelijkheid eventuele extra voorschriften aan de melder mee te geven (maatwerkvoorschrift).

Paragraaf 3.1.11 Interne verbouwing van panden

Artikel 3.1.11.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Bij een interne verbouwing van een bestaand pand vindt geen uitbreiding van dat pand plaats. Er is dan ook geen risico dat het profiel van vrije ruimte wordt verkleind. Het risico met betrekking tot het functioneren van de waterkering blijft daarnaast ook op een gelijk niveau.

Het uitvoeren van interne verbouwingen van bestaande panden op het waterstaatswerk betreft een relatief eenvoudig en veel voorkomend werk. De relevante waterstaatkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Paragraaf 3.1.12 Grondmechanisch onderzoek

Artikel 3.1.12.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Het uitvoeren van boringen en sonderingen is een veel voorkomende activiteit. De impact daarvan op de waterkering en beschermingszones is over het algemeen gering. Om die reden kan worden volstaan met het stellen van algemene regels.

Artikel 3.1.12.4 Meldingsplicht

Het is wel van belang dat de werkzaamheden goed worden uitgevoerd en de boorgaten op de juiste wijze worden aangevuld. Daarvoor kan het noodzakelijk zijn dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is degene die de werkzaamheden uitvoert verplicht hiervan melding te doen aan het waterschap. Deze melding geeft het waterschap tevens de mogelijkheid eventuele extra voorschriften aan de melder mee te geven (maatwerkvoorschrift).

Paragraaf 3.1.13 Activiteiten in de schil van compartimenteringskeringen

Artikel 3.1.13.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf bevat een algemene vrijstelling voor werkzaamheden in de bovenste meter van compartimenteringskeringen. Deze paragraaf kan ook van toepassing kan zijn op de activiteiten die genoemd zijn in de paragrafen 3.1.2 tot en met 3.1.7, 3.1.9, 3.1.11 en 3.1.12. Het is namelijk geen restcategorie.

Tweede lid

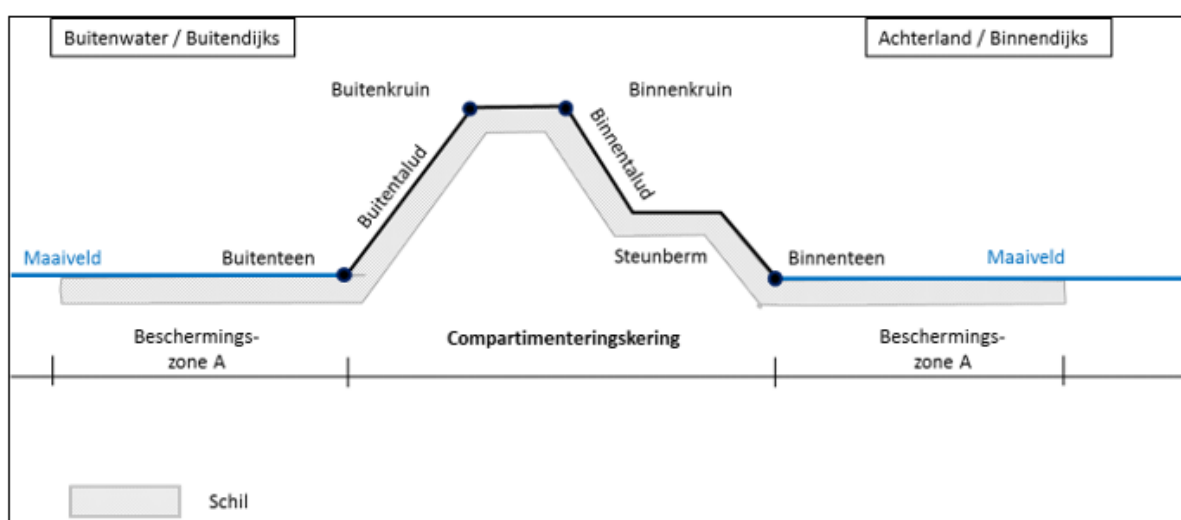
Bepaalde werkzaamheden kunnen een grotere impact hebben op het waterkerende vermogen van de compartimenteringskering, bijvoorbeeld het aanbrengen van beplanting of het aanbrengen van kabels en leidingen. Dergelijke werkzaamheden zijn daarom uitgezonderd van deze paragraaf.

Artikel 3.1.13.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Compartimenteringskeringen zijn door de provincie aangewezen als regionale kering zonder norm. Op basis van een analyse van overstromingsberekeningen is aangetoond dat deze keringen van nut zijn bij een eventuele doorbraak van de primaire waterkering. Zij vertragen het onderlopen van een gebied en bieden mogelijkheden tot evacuatie. Handhaving van de huidige, aanwezige keringen geschiedt door vastleggen van het huidige profiel in de legger en beschermende regels in deze verordening.

Omdat in en op deze keringen functies zijn ondergebracht als bewoning, verkeer, groenvoorzieningen, nutsleidingen e.d. worden hiermee steeds nieuwe activiteiten opgeroepen. Om deze min of meer ongestoord te kunnen laten plaatsvinden kan handhaving van het huidige profiel plaatsvinden onder acceptatie van voor de waterkering in beginsel ongewenste activiteiten in de buitenste schil van de kering (zie figuur 3.1.13.1). De kernzone van de kering blijft daardoor zoveel mogelijk ongemoeid. Het is niet de bedoeling dat genoemde schil wordt gebruikt voor blijvende afgravingen. Met deze aanpak wordt het huidige profiel zoveel mogelijk gehandhaafd terwijl toch de inmiddels ontstane maatschappelijke functies doorgang kunnen vinden.

De meeste reguliere activiteiten vinden plaats in een zone tot 1 m beneden maaiveld. Hierbij kunnen vorstvrij funderingen worden aangelegd. Daarom is 1 m als uiterste maat voor de dikte van de schil genomen.

Figuur 3.1.13.1: ligging schil compartimenteringskering

Artikel 3.1.13.4 Meldingsplicht

Het is van belang dat werkzaamheden bij waterkeringen goed worden uitgevoerd en dat het waterschap weet welke objecten in een waterkering aanwezig zijn. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is een verplichte melding in deze paragraaf opgenomen.

Artikel 3.1.13.5 Herstel na werkzaamheden

Bij diverse werkzaamheden die onder deze vrijstelling vallen, is sprake van (tijdelijke) ontgravingen. Om de waterkerende functie van de waterkering zo min mogelijk te verstoren, zijn voorschriften opgenomen om de oorspronkelijke bodemopbouw en de grasmat te herstellen.

Hoofdstuk 4 Bergingsgebieden

Paragraaf 4.1.1 Activiteiten in bergingsgebieden

Artikel 4.1.1.2 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Artikel 4.1.1.2 heeft betrekking op alle activiteiten die een negatief effect hebben op de bergingscapaciteit. Het gaat hierbij om grotere ingrepen waarvan redelijkerwijs kan worden vastgesteld dat deze invloed hebben op de bergingscapaciteit zoals het verhogen van het maaiveld, het aanbrengen, wijzigingen of verwijderen van waterkerende constructies en het oprichten of vergroten van bouwwerken.

Hoofdstuk 5 Activiteiten met grondwater

Algemene toelichting

Verhouding tussen algemene regels en de omgevingsvergunning

In de waterschapsverordening wordt er ook voor het grondwaterbeheer veel met algemene regels gewerkt. Voorheen werden de vergunningplichten, meldplichten etc. geheel in de keur geregeld. Naast de keur golden alleen nog aparte algemene voorschriften voor grondwateronttrekkingen krachtens de keur, en beleidsregels voor de vergunningverlening.

In de nieuwe situatie stelt de waterschapsverordening alleen nog het meest noodzakelijke vergunningplichtig. De algemene voorschriften zijn al een tijdje vervallen omdat ondertussen landelijke regelgeving daarvoor in de plaats gekomen is.

Het doel van het werken met algemene regels is om de regels voor burgers en bedrijven te vereenvoudigen. Voor een aantal activiteiten waar voorheen nog een vergunning nodig was, geldt daarom nu een algemene regel waarin de meest noodzakelijke voorwaarden opgenomen zijn.

Algemene uitgangspunten grondwaterbeheer

Gelet op de kaders en doelstellingen van de Omgevingswet heeft het grondwaterbeheer dat door de waterschappen wordt uitgevoerd vier pijlers:

- Adequaat voorraadbeheer; het voorkomen van uitputting of aantasting van de grondwatervoorraden.
- Bescherming van de grondwaterkwaliteit; gericht op hoogwaardig gebruik van grondwater met name diepere lagen ten behoeve van menselijke consumptie.
- Samenhangend beheer van grondwater- en oppervlaktewaterlichamen; bijvoorbeeld afstemming met wateraan- en afvoermogelijkheden in het oppervlaktewatersysteem.
- Tegengaan/beheersen van lokale nadelige gevolgen van grondwateronttrekkingen of infiltreren, bijvoorbeeld verzakking of vernatting van gebouwen, maar hieronder valt ook het standstill beleid voor de beschermde gebieden en attentiegebieden.

Adequaat voorraadbbeheer

Er is in feite geen sprake van één grondwatervoorraad. Vanwege de gelaagde opbouw van de bodem is er onderscheid te maken naar meerdere voorraden die naar diepte te onderscheiden zijn.

Daarnaast zijn er regionale verschillen, onder andere door de aanwezigheid van geologische breuklijnen in de ondergrond. De slecht doorlatende lagen die over het algemeen de verschillende grondwaterlagen van elkaar scheiden, zijn per gebied verschillend van diepteligging en dikte.

Daarnaast zijn er ook gebieden waar er openingen aanwezig zijn, dus er uitwisseling is tussen verschillende watervoerende lagen. Het waterschap voert daarom een gebiedsgericht beleid waarbij de regels voor bijvoorbeeld de diepte van onttrekken per gebied anders zijn.

Voor de benutting van de grondwatervoorraden blijft het uitgangspunt dat schoon grondwater een schaars goed is wat beschermd moet worden tegen uitputting. De betere voorraden, dat wil zeggen de diepere lagen blijven primair bestemd voor hoogwaardig gebruik, menselijke consumptie. Dit betekent dat het gebruik van grondwater voor andere doeleinden een sluitstuk van de watervoorziening is, conform de voorkeursvolgorde:

1. zuinig watergebruik (o.a. door waterconservering);
2. benutten gebiedseigen water;
3. wateraanvoer;
4. en dan pas grondwater.

In het algemeen betekent dat, dat de diepere lagen voor hoogwaardig gebruik gereserveerd wordt, en dat andere gebruiksvormen door middel van de ondiepere lagen gefaciliteerd wordt. Hierbij speelt ook de overweging mee dat de diepere lagen ook beter te beschermen zijn tegen verontreiniging door de bovenliggende slecht doorlatende lagen te beschermen tegen doorboring. Daarnaast geldt in het algemeen dat het gebruik van grondwater sluitstuk is in de watervoorziening voor functies en dat als grondwater gebruikt wordt, dit zo zuinig mogelijk gebeurt.

Bescherming grondwaterkwaliteit

Bescherming van de kwaliteit van het grondwater wordt, net als voorheen, vormgegeven door het doorboren van de scheidende lagen in de bodem zo veel mogelijk tegen te gaan. De kwalitatief hoogwaardige diepere lagen blijven primair voor de drinkwatervoorziening bestemd. Een bijzonder onderdeel vormt het drinkwaterbeschermingsbeleid. Dit is primair de taak en verantwoordelijkheid van de provincie (omgevingsverordening), maar dat neemt niet weg dat het waterschap hiermee rekening dient te houden. Het waterschap doet dit door haar regelgeving aan te laten sluiten op de omgevingsverordening van de provincie.

Samenhangend beheer van grond- en oppervlaktewaterlichamen

Voor de watervoorziening voor gebruiksfuncties wordt in tweede en derde instantie een beroep gedaan op het oppervlaktewatersysteem doordat eerst gebruik gemaakt moet worden van gebiedseigen en vervolgens wateraanvoer, alvorens uit te wijken naar het gebruik van grondwater. Dit betekent dat er per definitie een relatie is tussen grondwater en het oppervlaktewatersysteem, wat ook weer gebiedspecifieke verschillen kent. Zo ligt in poldergebieden de nadruk veel sterker op wateraanvoer dan op de hoge zandgronden.

Lokale nadelige effecten tegengaan

Ondanks de regionale schaal van de hoofdlijnen van het beleid, zal er nog steeds aandacht moeten zijn voor de lokale effecten die een onttrekking kan hebben. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat een onttrekking voor een gebruiksfunctie strijdig is met een naastgelegen functie. Dit kan zich in principe overal voor doen, maar komt op twee soorten gebieden nadrukkelijker naar voren: in en rond natuurgebieden (met name natte natuurgebieden) en in het stedelijk gebied. De vrijstellingen van de vergunningplicht in dit hoofdstuk worden gegeven op basis van een goede borging van de taken van het waterschap. De wijze van uitvoering van een grondwateronttrekking kan schade

veroorzaken, ook aan bezit van derden. De waterschapsverordening is niet het middel om dit te regelen. Het Burgerlijk Wetboek geeft hiervoor voldoende aanknopingspunten. Wij raden initiatiefnemers aan om goed met de omgeving om te gaan en af te stemmen.

Gebieden met beschermende regels

Voor de gebieden met beschermende regels die in de waterschapsverordening zijn aangewezen geldt voor zowel het grondwater- als het oppervlaktewatersysteem een strikt beschermingsbeleid conform het provinciaal beleid. Dit betekent dat alle ingrepen in dergelijke gebieden in beginsel vergunningplichtig blijven, met daaraan gekoppeld een terughoudend en stringent vergunningenbeleid. Dit betekent dat in de paragrafen over specifieke activiteiten voor diverse handelingen de vrijstelling, en daarmee ook de algemene regels, alleen gelden buiten de gebieden met beschermende regels. Uitzonderingen zijn ingrepen die een dermate beperkt en tijdelijk effect hebben dat deze geen bedreiging vormen voor het beoogde doel van het standstill-beleid, niet op zichzelf en ook niet cumulatief. Dit geldt uiteraard wel zolang voldaan wordt aan de kaderstellende algemene regels die als waarborg zijn opgenomen voor de vrijgestelde activiteiten. Sommige van deze activiteiten waren al toegestaan, zoals brandblusvoorzieningen (voorheen noodvoorzieningen genoemd), en sommige activiteiten zijn nieuw, zoals sleufbemaling.

Bevoegdheden ten aanzien van putten op grond van de Omgevingswet en Besluit bodemkwaliteit

Vanuit het oogpunt van adequaat voorraadbeheer en de bescherming van de kwaliteit van het grondwater, stuurt het waterschap niet alleen op de hoeveelheden grondwater die onttrokken wordt (of de hoeveelheid water die geïnfiltreerd wordt), maar ook op de plaats en de diepte waarop dit gebeurt. Dit betekent dat het waterschap op grond van de Omgevingswet ook regels stelt aan putten die deel uitmaken van een onttrekkingsinrichting. Op putten is tevens hoofdstuk 2 van het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. Beide kaders hebben een andere achtergrond en andere aangrijpingspunten, maar liggen wel in elkaars verlengde. Aangezien krachtens hoofdstuk 2 van het Besluit bodemkwaliteit al landelijke regels gelden voor het boren, beheren en verwijderen van putten alsmede regels voor de bedrijven die deze werkzaamheden mogen uitvoeren, hoeft en kan het waterschap daar geen nadere regels over op te nemen. De regels die het waterschap krachtens de Omgevingswet stelt hebben dan ook louter tot doel te sturen op de diepte en locatie(s) waarop grondwater wordt onttrokken vanwege adequaat grondwatervoorraadbeheer en de bescherming van de kwaliteit van het grondwater. Dat er een zeker raakvlak kan zijn tussen beide wettelijke kaders is daarbij noch onvermijdelijk noch onoverkomelijk.

Gebiedsgericht grondwaterbeleid

Het grondwater in Brabant kende voorheen geen gebiedspecifieke invulling, behalve dan de beschermde gebieden en attentiegebieden. Zodoende gold er bijvoorbeeld één norm voor de maximaal gewenste diepte van onttrekkingen voor de hele provincie (30 meter resp. maximaal 80 meter), ongeacht de regionale bodemopbouw en aanwezige watervoerende pakketten. Het grondwater werd feitelijk benaderd als één groot watervoerend pakket in 2 delen, die homogeen is over de hele provincie. In de praktijk is dit een veel te eenvoudige benadering, waardoor het grondwaterbeheer onvoldoende recht deed aan de beoogde hogere doelstellingen, met name die van adequaat voorraadbeheer en de bescherming van de diepere lagen tegen verontreiniging ten behoeve van menselijke consumptie (hoogwaardig gebruik). Daarnaast was er geen relatie met het oppervlaktewaterbeheer. In het huidige beleid is wel een regionale gebiedsgerichte aanpak geïntroduceerd, waarbij aangesloten is bij de geologische opbouw van de bodem, de aanwezige watervoerende lagen en het oppervlaktewaterbeheer. Daarbij is getracht de gebiedsindeling nog steeds zo eenvoudig mogelijk te houden met het oog op de toepassing van waterschapsverordening. De gebiedsindeling is tot stand gekomen door allereerst een onderscheid te maken tussen peilbeheerste gebieden (polders) en de overige, vrij afwaterende gebieden. In polders is immers wateraanvoer mogelijk (en dus minder noodzaak voor grondwatergebruik) en deze gebieden kennen veelal ook een andere bodemopbouw. Vervolgens zijn de twee meest relevante geologische

breuklijnen als onderscheidende grens aangemerkt, namelijk de Gilze-Rijenbreuk en de Peelrandbreuk. Beide breuklijnen markeren een duidelijke grens in de bodemopbouw, met name ten aanzien van de diepte van watervoerende pakketten en scheidende lagen in de ondergrond. Voor het aanduiden van de bodemopbouw bestaan meerdere typologieën in Nederland. In de waterschapsverordening sluit het waterschap aan op de typologie van Regis II van TNO-NITG. Dit is een landelijk erkende digitale database die een model geeft van de landelijke geologische kartering van de Nederlandse ondergrond. De aanduidingen van de watervoerende pakketten zijn opgenomen in een tabel in Bijlage 1. Uit deze tabel zijn de bodemopbouw en watervoerende pakketten te herleiden, met daarin een onderscheid gemaakt tussen de grondwaterdeelgebieden. In de waterschapsverordening is bepaald dat niet dieper mag worden geboord dan de in de tabel genoemde watervoerende pakketten.

De tabel in Bijlage 1 is vertaald in een kaart die een indicatie geeft van de maximale diepte van de put in meters minus maaiveld. Dit is de kaart Maximale boordiepte grondwateronttrekkingen en is te benaderen via de website van het waterschap.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met boring vrije zones ten aanzien van grondwater. Deze zones worden ingesteld door de Provincie Noord-Brabant en zijn te raadplegen via <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank>

Per gebied is aangemerkt welke watervoerende pakketten aangewezen zijn om uit te onttrekken. Dit komt in de plaats van de vaste 30 meter en 80 meter die in het provinciaal beleid zijn opgenomen. Het doel is echter nog steeds hetzelfde. De grenzen 30 meter en 80 meter waren immers door de provincie gekozen als een makkelijk na te meten vertaling van de beoogde watervoerende pakketten. Het gevolg was echter wel dat door een gemiddelde aan te houden deze diepten niet aansloten bij wat er regionaal daadwerkelijk aanwezig was. Daarnaast is de doorlatendheid van watervoerende pakketten steeds verschillend. Voor sommige gebruiksfuncties, zoals brandblusvoorzieningen, is de ondiepe laag niet doorlatend genoeg om de wettelijk vereiste debieten bluswater te kunnen leveren. Voor brandblusvoorzieningen bijvoorbeeld betekende dat er dan vaak alsnog gemotiveerd afgeweken moest worden in de vergunning. Door echter uit te gaan in de regelgeving van de watervoerende pakketten in plaats van vaste diepten wordt nog steeds het beoogde doel nagestreefd volgens de oorspronkelijk achterliggende redenatie, maar sluit de regelgeving beter aan op het regionale grondwatersysteem. Bovendien gelden ondertussen landelijke regels voor het boren, beheren en verwijderen van putten en mogen alleen erkende bedrijven putten aanleggen, wat eveneens via landelijke regels geborgd is. Deze bedrijven zijn bekend met deze werkwijze. De noodzaak om via vaste, ook voor leken makkelijk na te meten diepten te reguleren en handhaven, is daarmee afgenomen. Bovendien gaan landelijke regels en richtlijnen ook steeds meer uit van watervoerende pakketten als referentie, in plaats van vaste diepten. Vaste waarden voor de te onttrekken diepte is alleen relevant op plaatsen waar watervoerende pakketten met elkaar in verbinding staan, omdat er ter plaatse geen scheidende laag in de ondergrond aanwezig is. Dit komt lokaal op diverse plaatsen voor, zodat daar voor de duidelijkheid wel een maximale diepte in meters is opgenomen. Daarbij is aangesloten bij het provinciale kaderstellende beleid.

Bij het toekennen van watervoerende pakketten is het voor sommige gebruiksfuncties in sommige deelgebieden nodig toch nog een nader onderscheid te maken, met name vanwege de doorlatendheid van de bodem zoals hierboven aangegeven. Het uitgangspunt blijft echter nog steeds dat er zo ondiep mogelijk onttrokken moet worden en diepere lagen voor de meer hoogwaardige functies te reserveren. Dit komt tot uiting door in sommige gevallen twee diepten aan te wijzen in een gebied. De meest ondiepe laag voor kleine onttrekkingen, graslandberegening en dergelijke, en een iets diepere laag voor de andere functies zoals brandblusvoorzieningen. De ondiepere laag heeft over het algemeen een lagere doorlatendheid die deze minder geschikt maakt voor onttrekkingen met een hoger debiet zoals een brandblusvoorziening. Deze lagere doorlatendheid is in het algemeen echter niet te zeer beperkend voor onttrekkingen met een laag debiet zoals kleine onttrekkingen en

graslandberekening. Overigens is deze redenatie niet geheel nieuw, want ook in het vorige stelsel van keur en beleidsregels kwam dit onderscheid terug via een maximale diepte van 30 meter voor bijvoorbeeld kleine onttrekkingen en maximaal 80 meter voor bijvoorbeeld industrie.

Paragraaf 5.1.1 Algemeen

Artikel 5.1.1.2 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Eerste lid

Dit artikel bepaalt dat het onttrekken van grondwater of infiltreren van water verboden is zonder vergunning van het bestuur, behalve in die gevallen, bedoeld in artikel 16.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Artikel 16.4 van het Bal houdt, samen met artikel 4.3, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit, in dat gedeputeerde staten het bevoegd gezag is in de gevallen dat water wordt onttrokken aan een grondwaterlichaam of wordt geïnfiltreerd:

1. ten behoeve van industriële toepassingen, indien de onttrokken hoeveelheid water meer dan 150.000 m3 per jaar bedraagt;
2. ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening.

Tweede lid

Ten behoeve van de taak van het waterschap, de zorg voor het watersysteem, kan het nodig zijn drainage te verbieden behoudens vergunningplicht. Omdat een drainage een grondwaterlichaam beïnvloedt, geldt dit artikel onafhankelijk waar de lozing op plaats vindt. De gemeenten vallen niet onder de vergunningplicht bij het treffen van maatregelen op grond van artikel 2.16, eerste lid, onder a, aanhef en onder 1° en 2°, van de Omgevingswet (verwerking hemelwater en voorkomen of beperken grondwateroverlast).

Artikel 5.1.1.3 Informatieplicht beëindiging vergunningplichtige onttrekkingen en infiltraties

Veel onttrekkingen zijn tijdelijk, zoals saneringen of bronbemaling. In een vergunning kan ook altijd, indien gewenst, een termijn van beëindiging van een onttrekking of het infiltreren worden opgenomen. Met name langdurige en grote onttrekkingen kunnen bij beëindiging een grondwaterstijging tot gevolg hebben die van invloed is op de omgeving. Door de beëindiging te laten melden, krijgt het bestuur de kans om rekening te houden met de veranderende situatie, omdat mogelijk aanpassingen in het waterbeheer nodig zijn om de effecten van de beëindiging op te vangen. De in dit artikel genoemde term 'tijdig' is ter beoordeling van de houder van de inrichting en/of het werk tot onttrekking of infiltreren. Bij grote onttrekkingen of infiltraties zijn de gevolgen van de beëindiging groter en heeft het waterschap langer nodig om hiermee rekening te houden. Het is daarom niet mogelijk een algemene termijn te stellen. Voor veel kleinere onttrekkingen blijkt 4 weken over het algemeen voldoende tijdig te zijn. Voor onttrekkingen die maar kort duren en daarom maar een beperkte invloed hebben, is het wel mogelijk termijnen te stellen.

Paragraaf 5.1.2 Drainage

Artikel 5.1.2.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op de aanleg, behoud en verwijdering van (peilgestuurde) drainage. De vergunningplicht is alleen van toepassing op drainage binnen de beschermde gebieden (o.a.

attentiegebied en beschermd gebied waterhuishouding) omdat deze gebieden beschermd dienen te worden tegen verdroging. Het gaat hierbij om de ligging van de drainage en niet om de ligging van de uitmonding.

Paragraaf 2.1.8 'Lozingsconstructies en onttrekkingswerken' heeft ook betrekking op het aanleggen van drainage. Omdat die moeten worden aangebracht om het drainagewater te kunnen lozen in een oppervlaktewaterlichaam.

Bij voorkeur worden de drainagesystemen zodanig aangelegd dat de hoeveelheid te lozen water kan worden gestuurd, zodat een bepaald grondwaterpeil kan worden gerealiseerd, dat wordt bijgedragen aan de bestrijding van de verdroging, aan het conserveren van water en (mede) daardoor aan het beperken van de noodzaak voor het onttrekken van grondwater en oppervlaktewater ten behoeve van beregening- en bevoeiingsdoeleinden.

Als er in de ontvangstput een pomp wordt geplaatst die peilregulerend werkt, is sprake van onderbemaling. Indien de pomp alleen zorgt voor een deugdelijke afwatering, zonder dat er een peilregulering van het drainagesysteem wordt bewerkstelligd, is sprake van drainage.

Artikel 5.1.2.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Zowel het draineren als het aanleggen, hebben, wijzigen en verwijderen van lozingsvoorzieningen zijn vanuit waterstaatkundig oogpunt relatief eenvoudig en veelvoorkomend. De relevante waterstaatkundige belangen kunnen voldoende worden gewaarborgd via het stellen van algemene regels.

Paragraaf 5.1.3 Beregenen van grasland

Artikel 5.1.3.1 Toepassingsbereik

Met graslandberegening wordt bedoeld het beregenen van percelen met gras die bedoeld zijn voor het houden of weiden van vee en daarmee vergelijkbaar agrarische gebruik. Graslandberegening is in die bedrijfsvoering bedoeld als een manier om voldoende ruwvoer voor vee te produceren.

Een bijzondere gebruiksvorm voor gras is het telen van graszoden. Deze teelt wordt vanwege zijn bijzondere aard niet als grasland beschouwd, maar wordt benaderd als een bijzondere vorm van akkerbouw. Het gaat daar immers niet om de productie voldoende gras voor ruwvoer (waar overigens ook alternatieven voor beschikbaar zijn), of voor het weiden van vee, maar om de teelt van een meer 'hoogwaardig gewas'.

Artikel 5.1.3.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Eerste lid

De pompcapaciteit en het gebied waarin wordt onttrokken, zijn bepalend voor het antwoord op de vraag of een onttrekking wel of niet is vrijgesteld van de vergunningplicht. De pompcapaciteit is zodanig gekozen dat deze nog steeds uitnodigt tot verantwoord grondwatergebruik. Immers, een agrariër zal een pomp niet langer in werking laten dan nodig is gezien de (brandstof)kosten en men zal dus naar verwachting niet langer beregenen dan noodzakelijk is.

In de algemene regels zijn enkele voorschriften opgenomen waaraan moet worden voldaan om ongewilde excessen of andere ongewenste effecten (zie ook artikel 10.3, derde lid, en 15.14, eerste lid, Omgevingswet) te voorkomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor een beperking van het aantal putten,

gelet op de bescherming van de kwaliteit van het grondwater via de bescherming van de scheidende lagen in de bodem. De hier gestelde grenswaarden zijn enerzijds afgestemd op wat in de praktijk bij een goede landbouwpraktijk past qua waterbehoefte. Er is gekeken naar de hoeveelheid water die men normaal gesproken voor een teelt zou onttrekken, met een marge voor verschillen in bedrijfsvoering. Omdat een onttrekkingsinrichting nooit een rendement van 100% kan hebben, is dit vervolgens verhoogd naar een pompcapaciteit die in de praktijk, gegeven de voorgeschreven grondwaterpakketten, in verreweg de meeste gevallen dat debiet kan leveren. Een agrariër met een normale en verantwoorde bedrijfsvoering kan hiermee uit de voeten. Aan de andere kant is de gestelde grens voor de pompcapaciteit wel zodanig gekozen dat deze nog steeds uitnodigt tot verantwoord grondwatergebruik. Immers, een agrariër zal een pomp niet langer in werking laten dan nodig is gezien de (brandstof)kosten en men zal dus naar verwachting niet langer beregenen dan noodzakelijk is. Afwijkingen van de algemene regel blijven zoals voorheen vergunningplichtig. Hierdoor blijft toetsing (en dus maatwerk) in afwijkende gevallen mogelijk.

Tevens zijn er invloedsgebieden Natura 2000 en beperkte invloedsgebieden Natura 2000 aangewezen waarvoor de vrijstelling niet geldt (en die dus vergunningplichtig blijven). Dit zijn gebieden rond Natura 2000-gebieden waar significante effecten van de verruiming van agrarische grondwateronttrekking niet kunnen worden uitgesloten. In deze gebieden kan een agrariër die grondwater wil gaan onttrekken naast een omgevingsvergunning voor een wateronttrekkingsactiviteit tevens een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig hebben. Hiervoor is het waterschap echter geen bevoegd gezag.

Artikel 5.1.3.5 Meldingsplicht booractiviteit

Voorheen werden via de algemene voorschriften regels gesteld voor de wijze waarop putten aangebracht, beheerd en verwijderd moesten worden, inclusief regels voor de te overleggen gegevens in de melding. Ondertussen voorziet het Protocol mechanisch boren krachtens het Besluit Bodemkwaliteit daar in. Zo is geregeld dat putten alleen door een erkend bedrijf aangelegd mogen worden en dat er boorstaten aangeleverd dienen te worden, voorzien van nadere gegevens over bijvoorbeeld de exacte plaats van de put. In het Protocol mechanisch boren wordt deze rapportage (die bij de melding krachtens het Besluit bodemkwaliteit moet worden ingediend) aangeduid met de term 'beschrijving van het veldwerk'. Het volstaat dan ook om hier als regel te stellen dat de melding die men krachtens het Besluit bodemkwaliteit bij het bevoegd gezag dient in te dienen, tevens bij het waterschap moet worden ingediend.

Paragraaf 5.1.4 Beregenen voor akkerbouw, vollegronds tuinbouw, vollegronds boomteelt, glastuinbouw, container- en substraatteelt

Artikel 5.1.4.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf volgt dezelfde opbouw en redentie als de paragraaf voor het beregenen van grasland, maar is aangepast aan de landbouwpraktijk behorende bij akkerbouw, vollegronds tuinbouw, vollegronds boomteelt, glastuinbouw, container- en substraatteelt. Onder onttrekkingen voor beregening wordt in dit artikel ook verstaan onttrekking ten behoeve van nachtvorstbestrijding.

Artikel 5.1.4.5 Meldingsplicht booractiviteit

Voorheen werden via de algemene voorschriften regels gesteld voor de wijze waarop putten aangebracht, beheerd en verwijderd moesten worden, inclusief regels voor de te overleggen gegevens in de melding. Ondertussen voorziet het Protocol mechanisch boren krachtens het Besluit Bodemkwaliteit daar in. Zo is geregeld dat putten alleen door een erkend bedrijf aangelegd mogen worden en dat er boorstaten aangeleverd dienen te worden, voorzien van nadere gegevens over

bijvoorbeeld de exacte plaats van de put. In het Protocol mechanisch boren wordt deze rapportage (die bij de melding krachtens het Besluit bodemkwaliteit moet worden ingediend) aangeduid met de term 'beschrijving van het veldwerk'. Het volstaat dan ook om hier als regel te stellen dat de melding die men krachtens het Besluit bodemkwaliteit bij het bevoegd gezag dient in te dienen, tevens bij het waterschap moet worden ingediend.

Paragraaf 5.1.5 Brandblusvoorzieningen

Artikel 5.1.5.1 Toepassingsbereik

Tot op heden waren brandblusvoorzieningen (voorheen 'noodvoorzieningen' geheten en in richtlijnen voor de brandweezorg ook wel bluswatervoorziening geheten) vrijgesteld van de vergunningplicht, mits de put niet dieper was dan 30 meter. Bij die vrijstelling golden wel twee kanttekeningen. De eerste is dat brandblusvoorzieningen nog steeds onder de algemene voorschriften grondwateronttrekkingen vielen. Er was dan wel geen vergunning nodig, maar er golden toch nog steeds regels. Ten tweede werd toen deze regels opgesteld werden nog beduidend minder vaak naar grondwater uitgeweken voor de bluswatervoorziening dan thans. De oorzaak ligt in aangescherpte landelijke regelgeving voor bluswatervoorzieningen. Die aangescherpte regels leiden in de praktijk al langer tot een toename van het aantal noodvoorzieningen die dieper dan 30 meter moeten zijn, omdat anders de wettelijk voorgeschreven debieten bluswater niet gerealiseerd kunnen worden. Dit betekent op zijn beurt dat het aantal diepe putten en daarmee doorboringen van scheidende lagen verder zal toenemen. Voortzetting van de vergunningplicht zoals deze voorheen gold, heeft geen meerwaarde omdat, gezien de landelijke regelgeving, het weigeren van een vergunning na een eenvoudige toetsing eigenlijk niet meer aan de orde is. Het is dan ook effectiever om betere randvoorwaarden te stellen via algemene regels dan tot nu toe gebruikelijk was. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het tegengaan van misbruik van brandblusvoorzieningen voor ander gebruik. Een brandblusvoorziening is immers alleen bedoeld voor incidenteel gebruik door de brandweer of voor een sprinklerinstallatie, waarbij het regulier spuien ten behoeve van het onderhoud van de put is inbegrepen. Een brandblusvoorziening is echter nadrukkelijk niet bedoeld voor bijv. beregening. Misbruik wordt ondervangen door aan te sluiten bij de landelijk geldende normen voor brandblusvoorzieningen. Die normen zijn bedoeld om het gebruik door de brandweer of een sprinklerinstallatie, en om de leveringszekerheid van voldoende bluswater te waarborgen. Deze eisen omvatten onder andere het soort aansluiting voor brandslangen, bereikbaarheid, afdichting en het beheer en onderhoud van de put. Deze eisen zorgen er bijna vanzelf voor dat een ander gebruik niet mogelijk is. In de algemene regels is dan ook een clausule opgenomen dat een onttrekkingsput bedoeld voor de brandweer of een sprinklerinstallatie slechts een brandblusvoorziening is als bedoeld in de algemene regels, als deze ook daadwerkelijk aan die landelijke regels voldoet.

Mocht een brandblusvoorziening toch anders aangelegd moeten worden dan de algemene regels toestaan, met name een grotere diepte dan in de algemene regels is opgenomen (om aan de leveringszekerheid te kunnen voldoen van de wettelijk voorgeschreven debieten bluswater), dan geldt nog steeds een vergunningsplicht zodat specifieke toetsing naar de noodzakelijkheid mogelijk is.

In vergunningen en algemene regels is veelal bepaald dat een onttrekkingsinrichting (en daar maakt de put deel van uit) alleen voor het doel aangewend mag worden waarvoor deze bedoeld was. Bijvoorbeeld een beregeningsput mag alleen voor beregening gebruikt worden. Dit betekent echter niet dat bijvoorbeeld een beregeningsput niet als brandblusvoorziening gebruikt mag worden door de brandweer, ook al is hier niet specifiek in voorzien in de algemene regels of vergunningsvoorwaarden. De wettelijke basis is dan artikel 62 lid 2 van de Wet veiligheidsregio's die bepaald dat de brandweer bevoegd is alle benodigde uitrustingsstukken en hulpmiddelen ter plaatse

zodanig te gebruiken als zij noodzakelijk achten voor een goede vervulling van hun taak. In de algemene regels is hiervoor dan ook geen nadere regel opgenomen.

Artikel 5.1.5.4 Meldingsplicht booractiviteit

Voorheen werden via de algemene voorschriften regels gesteld voor de wijze waarop putten aangebracht, beheerd en verwijderd moesten worden, inclusief regels voor de te overleggen gegevens in de melding. Ondertussen voorziet het Protocol mechanisch boren krachtens hoofdstuk 2 van het Besluit bodemkwaliteit daar in. Zo is geregeld dat putten alleen door een erkend bedrijf aangelegd mogen worden en dat er boorstaten aangeleverd dienen te worden, voorzien van nadere gegevens over bijvoorbeeld de exacte plaats van de put. In het Protocol mechanisch boren wordt deze rapportage (die bij de melding krachtens het Besluit bodemkwaliteit moet worden ingediend) aangeduid met de term 'beschrijving van het veldwerk'. Het volstaat dan ook om hier als regel te stellen dat de melding die men krachtens het Besluit bodemkwaliteit bij het bevoegd gezag dient in te dienen, tevens bij het waterschap moet worden ingediend.

Paragraaf 5.1.6 Tijdelijke bronbemalingen

Artikel 5.1.6.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Dit artikel regelt vrijstelling van vergunningplicht voor tijdelijke bronbemalingen in beginsel zoals dat voorheen in de keur en daarvoor in de provinciale verordening geregeld was. Onttrekkingen met een langere duur en/of een groter debiet en met een ander doel dan is aangegeven, blijven vergunningplichtig. . Bij het formuleren van de vergunningplicht is voor het debiet en de tijdsduur aansluiting gezocht bij wat in de praktijk gangbaar en acceptabel is qua werkdruk en grondwatergebruik.

Eerste lid

In het tweede lid, is specifiek bronbemaling geregeld met een maximum aan hoeveelheid en tijdsduur. Hierbij kan gedacht worden aan sleufbemaling, bronbemaling van korte duur ten behoeve van reparatie of inspectie van ondergrondse leidingen en installaties en bemalingen ten behoeve van onderzoek voor het bepalen van o.a. de doorlatendheid of funderingsonderzoek.

Tweede en derde lid

In het derde en vierde lid, worden bronbemalingen voor het droog houden van een bouwput of ten behoeve van bodemsanering geregeld. Hierin wordt vrijstelling gegeven voor bronneringen in Beschermd gebied mits het water ter plaatse wordt teruggebracht in de bodem. Dit wordt verantwoord geacht gezien het feit er volledige retournering in de bodem van het onttrokken water dient te geschieden waardoor de onttrekking effectief geen invloed heeft. Hiermee is de beoogde standstill ten behoeve van verdrogingsbestrijding in deze gebieden nog steeds afdoende geborgd.

Paragraaf 5.1.7 Grondwatersanering

Artikel 5.1.7.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf regelt volgens dezelfde opbouw als paragraaf 5.1.6 de vrijstelling van de vergunningplicht specifiek voor grondwatersaneringen.

Paragraaf 5.1.8 Veedrenkputten en overige grondwateronttrekkingen

Artikel 5.1.8.2 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Dit artikel regelt een tweetal algehele vrijstellingen van de vergunningplicht, zonder nadere bijzondere voorwaarden. De strekking van de leden is niet nieuw. Deze komen overeen met bestaande vrijstellingen uit de vorige keur die nog teruggaan tot de periode voor 2009, toen deze regels nog in de provinciale verordening opgenomen waren.

Hoofdstuk 6 Overgangs- en slotbepalingen

Paragraaf 6.1.1 Overgangsbepalingen

Artikel 6.1.1.1 Overgangsrecht omgevingsvergunningen

In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen voor vergunningen, verleend op basis van de voorgaande waterschapsverordening.

Eerste lid

Als de handelingen zowel op basis van de voorgaande waterschapsverordening als deze vergunningplichtig zijn, en er is een vergunning verleend op basis van de voorgaande waterschapsverordening, dan wordt deze vergunning geacht te zijn verleend op basis van deze waterschapsverordening.

Voor oudere vergunningen en ontheffingen, die zijn verleend op basis van de keur (of eerdere keuren van vóór de laatst geldende keur) gold het overgangsrecht van de Invoeringswet Omgevingswet. Artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet bepaalt dat een vergunning voor een activiteit waarop een verbodsbepaling van toepassing is als bedoeld (onder andere) de waterschapsverordening die tegelijk met inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege is ontstaan en die onherroepelijk is, geldt als een omgevingsvergunning voor die activiteit. Kort gezegd: reeds verleende vergunningen worden gelijkgesteld met een vergunning op grond van die “waterschapsverordening van rechtswege”. Dit geldt ook voor fictieve vergunningen die op grond van het overgangsrecht van de laatste keur (of voorafgaande keuren) zijn ontstaan.

Tweede lid

Het tweede lid bevat een regeling voor activiteiten die na inwerkingtreding van deze verordening niet meer vergunningplichtig zijn. De voorschriften van dergelijke vergunningen blijven als maatwerkvoorschrift bestaan, mits het voorschrift past binnen de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen op grond van deze verordening.

Derde lid

In het derde lid is een voorziening getroffen voor lopende aanvragen om een omgevingsvergunning. De aanvraag wordt afgehandeld onder het oude recht, mits de activiteit ook in de nieuwe waterschapsverordening vergunningplichtig is. Dit zorgt ervoor dat het er gedurende het vergunningentraject geen omschakeling naar het nieuwe beleid hoeft plaats te vinden. Zodra de vergunning onherroepelijk wordt, wordt de vergunning gelijkgesteld met een vergunning op grond van de nieuwe verordening. Het overgangsrecht voor lopende aanvragen voor activiteiten die niet meer vergunningplichtig zijn, is opgenomen in artikel 6.1.1.2.

Artikel 6.1.1.2 Overgangsrecht meldingen en maatwerkvoorschriften

Artikel 6.1.3.1 Overgangsrecht duikers en bruggen

Bij het inmeten van de oppervlaktewaterlichamen van de categorie A is gebleken dat er een behoorlijk aantal duikers en bruggen aanwezig zijn in A-wateren die niet voldoen aan de huidige eisen. Dit als gevolg van aanscherping van de regelgeving over de jaren. De bedoeling van deze overgangsbepaling is het vastleggen van de status van de betreffende duikers en bruggen en het bepalen van de wijze waarop deze in overeenstemming dienen te worden gebracht met de huidige regels. De bepaling is slechts van toepassing op duikers en bruggen die er al lagen bij de inventarisatie, welke zijn vastgelegd op de kaart behorende bij deze bepaling.

Paragraaf 6.1.4 Overgangsbepalingen obstakels langs waterlopen

Artikel 6.1.4.1 Overgangsrecht gebouwen

Ten behoeve van het onderhoud aan de waterlopen is in de loop van de jaren de breedte van de beschermingszone aangepast. Als gevolg hiervan bevinden zich in de beschermingszones veel obstakels die het onderhoud hinderen en die niet aan de huidige vereisten van de waterschapsverordening voldoen. Einddoel is om de onderhoudssituatie te verbeteren en alle obstakels in overeenstemming te brengen met de regels van de waterschapsverordening. Deze overgangsbepaling speelt hierin een belangrijke rol.

Deze overgangsbepaling is alleen van toepassing op obstakels van voor 1 januari 2010. Voor obstakels van na 1 januari 2010 is de huidige regelgeving van toepassing en kan geen gebruik worden gemaakt van deze bepaling. Als peildatum is 1 januari 2010 gekozen, zijnde het eerste jaar na inwerkingtreding van de Waterwet.

Het begrip gebouw is ontleend aan de Woningwet: een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Het begrip bouwwerk is te vinden in de bijlage bij de Omgevingswet. Hiermee wordt geborgd dat in deze algemene regel de begrippen worden gehanteerd die gebruikelijk zijn in het omgevingsrecht.

Op basis van luchtfoto's bepaalt het waterschap of het betreffende gebouw voor 1 januari 2010 is geplaatst of erna.

Het gebouw mag worden behouden in de staat zoals het zich op 1 januari 2010 bevond. Wijzigingen en uitbreidingen van het gebouw en sloop en nieuwbouw op dezelfde locatie zijn niet toegestaan. Alleen kleinschalige bouwactiviteiten die het beheer en onderhoud van de waterloop niet kunnen hinderen, zoals dakramen en zonnepanelen, zijn toegestaan op grond van het derde lid (artikel 2.15d, onder d tot en met h en m, van het Besluit bouwwerken leefomgeving).

Eenvoudig te verplaatsen of te verwijderen gebouwen van voor 2010 vallen niet onder deze bepaling. Deze worden gezien als overig obstakel waarbij het waterschap bij maatwerkvoorschrift de einddatum bepaalt voor het behouden van het obstakel. Eenvoudig te verwijderen gebouwen zijn bijvoorbeeld houten schuurtjes.

Artikel 6.1.4.2 Overgangsrecht overige obstakels

Ten behoeve van het onderhoud aan de waterlopen is in de loop van de jaren de breedte van de beschermingszone aangepast. Als gevolg hiervan bevinden zich in de beschermingszones veel obstakels die het onderhoud hinderen en die niet aan de huidige vereisten van de waterschapsverordening voldoen. Einddoel is om de onderhoudssituatie te verbeteren en alle obstakels in overeenstemming te brengen met de regels van de waterschapsverordening. Deze overgangsbepaling speelt hierin een belangrijke rol.

Deze overgangsbepaling is alleen van toepassing voor obstakels van voor 1 januari 2010. Voor obstakels van na 1 januari 2010 is de huidige regelgeving van toepassing en kan geen gebruik worden gemaakt van deze bepaling. Als peildatum is 1 januari 2010 gekozen, zijnde het eerste jaar na inwerkingtreding van de Waterwet.

Of een obstakel dateert van voor 2010 wordt zoveel mogelijk bepaald op basis van luchtfoto's. Bomen en struiken en hekwerken zijn over het algemeen goed zichtbaar op luchtfoto's. Dit geldt niet voor kleinere obstakels zoals bijvoorbeeld hydranten. Van een kleiner obstakel zal de eigenaar zelf aannemelijk moeten maken dat het een obstakel betreft van voor 2010. Bijvoorbeeld op basis van een factuur.

Waterschap Aa en Maas gaat het onderhoud meer toekomstbestendig maken. Het waterschap doet dit geleidelijk en in goed overleg met de omgeving. Per onderhoudsvak gaat het waterschap het gesprek aan met aangrenzende eigenaren en maakt daarbij afspraken over onder andere rijrichting en maaiselverwerking. Dit proces noemt het waterschap Wijzer Onderhoud. Mede op basis van de resultaten van het overleg, bepaalt het waterschap welke obstakels verwijderd dienen te worden. De termijn waarbinnen de obstakels behouden mogen blijven – oftewel de einddatum van de tijdelijke vrijstelling – wordt bij maatwerkvoorschrift vastgesteld. Een maatwerkvoorschrift is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen het maatwerkvoorschrift staat bezwaar en beroep open.

Bij het bepalen welke obstakels verwijderd dienen te worden, hanteert het waterschap het principe "we rijden niet door tuinen, tenzij ...". Onder tuinen wordt hier verstaan percelen die op 1 januari 2010 de bestemming wonen hadden en bouwvlakken binnen een perceel met de bestemming agrarisch, op 1 januari 2010 ingericht als tuin.

Bij tuinen die hieraan voldoen wordt allereerst gekeken of het onderhoud veilig kan worden uitgevoerd of de onderhoudssituatie veilig kan worden gemaakt door relatief eenvoudige aanpassingen aan het oppervlaktewaterlichaam. Als dit het geval is of mogelijk is, kunnen de betreffende obstakels blijven staan. Als dit niet mogelijk is dan moeten alle obstakels die het onderhoud hinderen verwijderd worden. Het uitgangspunt hierbij is een vrije beschermingszone van 5 meter breed. Afhankelijk van de benodigde manoeuvreerruimte zijn er beperkte mogelijkheden om minder dan 5 meter vrij te maken.